

SGF 1 - JESPER

Män och makt

En aspekt på kön och makt är att vi brukar säga att män har mycket makt, och män finns i de flesta sammanhang. Överrepresenterade som tränare, som ledare och i styrelserum. Då kan man fråga sig varför det är så många män överallt inom idrotten i det allra flesta förbund? Det finns några förbund där det är fler kvinnor som är ledare och som styr idrotten, men i de allra flesta fall är det män, hur blir det så?

Det finns ett par begrepp som jag tänkte ta upp, och jag tänkte börja i en iakttagelse. Man kan gå ner på omklädningsrumsnivån. I ett sammanhang så var jag med då pojkar var på en utflykt, en fotbollsturnering, och på kvällarna bytte de om och gjorde sig iordning och fina för varandra. Jag tänkte att de skulle ut och titta på tjejer, skulle på disco, skulle ut på stan och exponera sig för andra. Men det visade sig att kväll efter kväll så gjorde de sig iordning, gjorde sig jättefina, men ingen lämnade skolan där de var.

I efterhand förstod jag att de hade gjort sig iordning för varandra, och de förstod det också. De började inte bara kommentera varandras frisyrier och kläder, de var också nära varandra och tittade på varandra. De höll om varandra bokstavigt. De insåg vad är det vi håller på med? Hur ska vi förklara det här och hur ska vi förhålla oss till att vi är så tajta med varandra och gjort oss iordning för varandra?

Då började jag höra hur de drog olika slags bögskämt. Man skulle inte vara för nära varandra. Det var fjolligt och man skulle inte göra si. De var tvungna att förhålla sig till den här intimiteten, ta avstånd från det här, och då kom de här bögskämten upp i rummet.

Jag funderade mycket på vad som hände. Ett annat exempel är när jag intervjuat människor som jobbar med att rekrytera nya till styrelser. När jag intervjuar många av de här personerna kunde de relatera till de andra männen, de potentiella andra till styrelsen. Män kände de väldigt väl igen, visste vilka kunskaper de hade, vilka erfarenheter de hade, vilka nätverk de hade. Medan kvinnorna uppfattades som just representanter för sitt kön. "Så för kvinnorna har vi ju Karin", medan männen kunde de brodera ut ganska mycket kunskap kring.

I både de här fallen: de yngre pojkarna i tonåren och de äldre männen kopplat till det här med rekrytering till styrelsen, så handlar det om att män väljer män, män tittar på män, män är med män och män hjälper män – oavsett om man är pojke eller vuxen man.

Det finns ett begrepp som jag tycker är spännande att tänka kring som heter homosocialt begär eller homosocialitet. Det vill säga, homo handlar om samma. Att samma kön hjälper samma kön eller tittar, bekräftar, tar hand om. Det som är så intressant är också hur att vara nära, titta, hjälpa, ta hand om och bekräfta också kräver någon slags kommentar om att "det här är något annat än ett slags erotiskt sammanhang". Det är inte så att vi blir kära i varandra även om det ser ut som vi blir kära i varandra.

Jag ritar de här två gubbarna. Man kan tänka sig att när man tittar in i det här omklädningsrummet så ser det ju ut som att de är mest intresserade av varandra – det nästan glittrade i ögonen. Men även i styrelserumssammanhang så kan man se hur männen tittar på varandra, relaterar till varandra, förhåller sig till varandras inlägg och så vidare. Tillslut går de liksom på lunchtåg tillsammans. Det är någon slags connection män emellan och det är det vi kallar för homosocialt beteende.

Men vad är det vi måste förklara? Jo, det är ju inte den typen av intimitet och kärlek och närhet och sådant. Hur brukar detta benämnas? I omklädningsrummet hörde ni vad de sa: bögvståndet.

Men vad gör man i styrelserummet, då kan man inte ta bögvståndet? Jag hör det väldigt sällan men det kan förekomma. Däremot kan man ju ha andra tekniker. Man har "fruarnas middag" när man är iväg på den här stora konferensen med förbundet.

Allt det här är självklart. Att det är män som är ordförande och att de naturligtvis har en fru, för hon ska gå på den här "fruarnas middag" på tisdagskvällar. Vilket också signalerar att även om det är massa män som umgås en vecka tillsammans, så är det inte på det sättet vi relaterar till varandra, eftersom vi har fruarna med oss, för de ska ju vara med på den här middagen.

På olika sätt jobbar man med det här. På det sättet blir det att män tar reda på de andra männen i rummet. Bekräftar dem, relaterar till dem, tar hand om dem och lyfter upp dem till nya makt-positioner. Det i kombination med ett annat begrepp, som vi kallar för heterosocialitet eller heterosocialt begär, det vill säga att även kvinnor tenderar att höja upp män och se män som mer kompetenta, mer kunniga, mer lämpade att vara tränare ledare eller sitta i styrelserummet.

Vad blir summan av det här?

Män väljer män, och kvinnor väljer män. Det blir väldigt många män på toppen. Kopplat till de här föreställningarna om att just män är lämpliga, kompetenta, kunniga och allt det här. Då har vi inom de allra flesta sporter väldigt många män som är ledare, instruktörer och funktionärer men också som leder och styr själva klubben eller förbundet.